

TISKOVÁ ZPRÁVA

Unikátní prvorepubliková vila bratří Čapků získala Cenu NPÚ Patrimonium pro futuro 2013 v kategorii „záchrana a obnova památky“. Ocenění směřuje na radnici Prahy 10

O vítězství nominované Karlovy části dvojvily bratří Čapků v Praze na Vinohradech, postavené v letech 1923-1924, rozhodla v polovině září odborná komise sestavená z členů vědecké rady NPÚ a dalších spolupracujících institucí. Dnes na slavnostním vyhlášení Ceny NPÚ na zámku Nebílovy na Plzeňsku generální ředitelka NPÚ Naďa Goryczková a poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Roman Procházka předali cenu delegaci z Prahy 10 v čele s Bc. Jaroslavem Konečným, který zastupoval starostu Bohumila Zoufalíka.

Nebílovy u Plzně, 23. září 2014

Národní památkový ústav v tomto případě ocenil systémový přístup městské části, spolupracujících institucí a odborné veřejnosti k záchraně mimořádně rozsáhlého autentického souboru, který připomíná jedny z nejvýznamnějších českých umělců 20. století, bratry Karla a Josefa Čapkovy. Koupě domu, důkladná inventarizace a dokumentace předznamenává kvalitní správu tohoto souboru a jeho uchování pro budoucí generace. Znamená konec rizika znehodnocení unikátního fondu rozptýlením či prodejem, včetně nevhodných zásahů do stavební podstaty vily. Zodpovědný a systémový přístup městské části není zvláště v současné době v pražském měřítku obvyklý, a proto si zaslouží mimořádné uznání.

Cílem Ceny Národního památkového ústavu [Patrimonium pro futuro](#) je vyzdvihnout zásluhy o záchranu kulturních památek, významné objevy a nálezy, příklady kvalitních oprav či restaurování a úspěšné prezentace kulturního dědictví.

„Představitelé Prahy 10 dokázali, že jim nejde jen o krátkodobá politická řešení, ale že mají hluboký smysl pro hodnoty, které dnes lidé politikům zřídka přičítají: starost o uchování kulturní paměti národa, odvahu ujmout se nekomerčního projektu, jehož realizace se pravděpodobně ve svých politických funkcích nedočkájí, investovat do památky celorepublikového i světového významu a věnovat ji široké veřejnosti jako unikátní muzejní a badatelské centrum,“ objasnila důvod udělení ceny pro městskou část Praha 10 Naďa Goryczková, generální ředitelka Národního památkového ústavu.

Praha 10 je hrdá na svého slavného občana Karla Čapka

Už samotná [nominace části dvojvily bratří Čapků](#), čp. 1853, v Praze 10, na Cenu NPÚ znamenala velké uznání pro odvážný čin městské části Praha 10, která přesně před rokem v září 2013 odkoupila za bezmála 44 milionů korun pravou polovinu dvojvily od dosavadního majitele Karla Scheinpfluga, prasynovce manželky Karla Čapka Olgy. Vážné obavy odborné veřejnosti o osud nebývale autenticky zachovaných interiérů Karlovy části rodinného domu se díky iniciativě Prahy 10 nenaplnily. Vše zůstane zachováno na svém místě jako dosud - nábytek, knihovna, obrazy, sochy, předměty uměleckého řemesla, orientální koberce, archiválie, rukopisy, fotografie a dopisy atd.; pracovní stůl Karla Čapka v podkrovní místnosti v sousedství síně pátečníků, kam se Karel uchýlil poté, co svou původní pracovnu

přenechal své manželce Olze Scheinpflugové, působící dojem, že si jeho majitel jen odskočil pro dnešní noviny a během chvíle se vrátí ...

Radnice Prahy 10 hodlá vilu citlivě rekonstruovat a zpřístupnit veřejnosti jako ojedinělé kulturní, muzejní a badatelské centrum, a to ve spolupráci se Společností bratří Čapků, pracovníky NPÚ, ÚOP v hl. m. Praze a dalšími odborníky. Výrazně podpořila také návrh Společnosti bratří Čapků a Českého centra mezinárodního PEN klubu na prohlášení vybraných věcí souboru movitého vybavení vily Karla Čapka za kulturní movitou památku. Za tím účelem je od 14. února 2014 zpracováván důkladný soupis a prováděna kompletní dokumentace veškerého hodnotného vybavení v interiérech vily pro vypracování podkladů tohoto návrhu.

Představitelé Prahy 10 a zastávce koupě vily, nynější starosta Bohumil Zoufalík (Klub nezávislých), neměli při uskutečňování záměru odkoupení vily v létě 2013 zpočátku vůbec lehkou pozici. Proti koupi vily se vyslovovali odpůrci i občanské iniciativy Prahy 10 a zastupitele musel přijít podpořit na rozhodující zasedání zastupitelstva v září 2013 osobně ministr kultury v demisi Jiří Balvín. Starosta Zoufalík na přestálá úskalí a nesouhlasy řady lidí, ale i na podporu mnohých vinohradských patriotů zavzpomínal minulý čtvrtek 18. září 2014 u příležitosti otevření výstavy *Návštěva u Karla Čapka* v Galerii DESET na Čechově náměstí v Praze 10: „Je třeba ukázat lidem nejen z Prahy 10, že to stálo za to. Že odvahou nás zastupitelů, která stála na počátku, jsme učinili zápis do historie Prahy 10. Naše rozhodnutí zachránilo objekt, jehož hodnotu ještě ukáže a ocení budoucnost.“

Pojďte cestovat časem!

Výstava *Návštěva u Karla Čapka*, již její kurátor novinář Petr Koudelka označil za výrazně „zážitkovou“, nabízí výlet do minulosti naší svobodné republiky, nezapomenutelné setkání s osobnostmi, jejichž nadčasové myšlenky zní dnes tak aktuálně, až běhá mráz po zádech, a umožňuje poprvé spatřit soukromí domova Karla Čapka, kde napsal taková fenomenální díla jako dramata *Bílá nemoc* a *Matka*, romány *Povětroň*, *Hordubal* *Obyčejný život* nebo *Válka s mlouky*, reportážní knihy *Zahradníkův rok*, *Hovory s TGM*, *Povídky z jedné a druhé kapsy*, fejetony a novinové články, eseje, cestopisy, fotografické publikace aj.

Čtyři výstavní sály jsou rozděleny tematicky na kapitoly Dům a jeho obyvatelé, Karel Čapek, Zahrada a Pátečníci. Každé místnosti vévodí velkoformátová fotografie a vitrina s osobními předměty z Čapkovy domácnosti – stolní lampička, klobouky, vycházkové hole, dalekohled, malířská paleta, trojnožka, skicák, gramofon, telefon, kalamář, pera, tužky, guma, trhací kalendářik, rádio, čajový servis a další drobné předměty. Vedle stojí kufry se slamákem nebo pojízdný servisní stolek. Na stěnách jsou instalovány panely s texty, citáty z dopisů, s dobovými i současnými fotografiemi domu a jeho interiérů, dosud nepublikovanými fotografiemi od Karla Čapka, kresbami, rukopisy; plány domu, knihy a herbáře leží pod sklem stolů, v oddílu Zahrada rostou živé skalničky a netřesky v květináčích ...

„Každý z vás může být průvodce domem. Společně hledáme, kde je genius loci tohoto místa,“ vzkazuje radnice Prahy 10 vstupujícím návštěvníkům výstavy. Praha 10 nadto připravila nové vydání *Dášenky* s několika dosud nepublikovanými fotografiemi, nejprodávanější fotografické knihy první republiky z r. 1933, a nechala natočit půlhodinový dokumentární film *Pozvání k Čapkovi*.

„Toto je odpověď všem škarohlídům, kteří říkají, že to byly vyhozené peníze. Naopak, jednou nám takovou památku bude závidět celý svět!“ prohlásil režisér dokumentu Václav Fořt.

Jak se v onom dokumentu o vile říká, „jako ve filmu, trikem, se vrátíte o 100 let, dýchne na vás atmosféra začátku 20. století ... snad před chvílí tu byl Karel Poláček nebo Vladislav Vančura a za chvíli, možná, přijde Tomáš Garrigue Masaryk. To není trik, to není filmový ateliér, to není umělé muzeum. Jako v románu Karla Čapka budete skutečně cestovat časem ...“

Praha 10 přesně rok po odkoupení vily a také u příležitosti 90 let od její kolaudace umožňuje na výstavě, která potrvá do 19. října 2014, nedočkavým zájemcům alespoň nahlédnout do pokladů vily, jejíž zpřístupnění je předběžně plánováno na jaro 2015.

Praha 10 nabídla všem na svých webových stránkách prohlédnout si [vilu Karla Čapka alespoň virtuálně](#). Aktuální informace o vile lze získat také na www.praha10.cz, webu [Společnosti bratří Čapků](#), webech [Slavné stavby](#), [Praga magica](#) a především [Památník Karla Čapka na Strži u Dobříše](#). Vila Karla Čapka je také na [facebooku](#).

Nelze jinak, než přát vile Karla Čapka šťastný a dlouhý – již třetí – život, který právě začíná s Prahou 10, brzké zpřístupnění veřejnosti a o doslovné nenaplnění povzdechu Karla Čapka z dopisu sepsaného těsně po nastěhování do vily r. 1924:

„Tedy, jak je širší veřejnosti známo, přestěhoval jsem se do nového kvartýru, následkem čehož požívám jistých nebývalých rozkoší (jako je zahrádka, sluneční úpal atd.), a mimoto se pokouším platit dluhy, které mně z toho vznikly, zatím jen s úspěchem velmi částečným. Jinak je to tu pěkné a hlavně nedobytné; není totiž možno sem proniknout, jak jsou cesty rozkopány různou kanalizací, přípojkami, vedeními atd. To mi také dává silnou rozkoš samoty; sem se za mnou žádná návštěva nedostane ...“

Kontakt:

Mgr. Andrea Holasová, pracovnice vztahů k veřejnosti, redaktorka, NPÚ, ÚOP v hlavním městě Praze,
234 653 120, 776 178 914, holasova.andrea@npu.cz